

Závěr

Přeshraniční právní vztahy jsou v současnosti zcela běžné. Pokud se společnost, která vstupuje do a udržuje přeshraniční právní vztahy dostane do špatné finanční situace a stane se insolventní, odrazí se tato skutečnost (že společnost udržuje přeshraniční vztahy) v insolvenčním řízení probíhajícím ohledně společnosti. V insolvenčním řízení bude totiž přítomný cizí prvek. Cizí prvek může nabývat různých podob, nejčastěji půjde o aktiva dlužníka nacházející se v zahraničí – společnost má organizační složku v zahraničí nebo jde o koncern atd. V minulosti se v takových situacích konala v dotčených státech samostatná insolvenční řízení. V současnosti je trend jiný. Existuje snaha řešit věci globálně a to se projevuje i v tom, že v oblasti insolvence je obecně preferován princip univerzality. U univerzalistických modelů vzniká potřeba hraničního určovatele, na základě kterého bude možno identifikovat hlavní řízení, tedy řízení s „univerzálními“ účinky. Dominantním hraničním určovatelem se stalo COMI. COMI, které není čistě formální kategorií jako např. místo zapsaného sídla, je dobrým konceptem, je zárukou určitého reálného pouta mezi dlužníkem a fórem, kde se bude konat insolvenční řízení. V současnosti však situace ohledně COMI není tak jasná, aby byla zajištěna maximální právní jistota věřitelů. Tento problém však lze řešit a to především správným přístupem soudů. V rámci Evropské unie je na Evropském soudním dvoře, aby praxi poskytl jasný precedent, kterým by se soudy členských států mohly řídit. Takový precedent by usnadnil situaci i pro státy, které do svých právních řádů převzaly Vzorový zákon, protože soudy těchto států sledují vývoj v Evropské unii a ve svých rozhodnutích na rozhodnutí Evropského soudního dvora a soudů členských států odkazují. Jediný aspekt, jehož řešení nelze ponechat pouze na interpretaci soudů, je hraniční určovatel ve vztahu ke koncernům. COMI bylo totiž vytvořeno ve vztahu k individuálním dlužníkům. „Zákonodárce“ by tedy měl vytvořit samostatná pravidla pro koncerny. Je pozitivní, že pracovní skupina č. V výboru UNCITRAL si to už uvědomila a v tomto směru podniká kroky.

Pozitivem také je, že v praxi situace ohledně COMI není až tak nejasná, jak by se mohlo zdát. I přesto však situace stále není ideální, zejména pro zvýšení právní jistoty věřitelů, je třeba doufat, že k Evropskému soudnímu dvoru se v brzké době dostane případ, který se bude týkat interpretace COMI a soudní dvůr už tentokrát podá jasnější výklad.

Do budoucna tak bude určitě zajímavé sledovat vývoj v oblasti přeshraniční insolvence, či už v souvislosti s COMI nebo novým hraničním určovatelem ve vztahu ke koncernům.